

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci **žalobce: V. P.**, státní příslušník Moldavské republiky, t. č. bytem x, zastoupen Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL. M., advokátem se sídlem Helénská 4, Praha, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2015, č. j. OAM-38/LE-BE02-K01-2015,**

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Filipu Schmidtovi, LL. M., advokátu se sídlem Helénská 1799/4, 120 00 Praha 2, se přiznává odměna ve výši 8.228,- Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto ustanovení z účtu Krajského soudu v Praze.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

Toto rozhodnutí žalobce napadá žalobou, v níž namítá porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť

žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem k okolnostem případu, v souvislosti s § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona o azylu, a navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

V následném doplnění žaloby zástupce žalobce uvedl, že nemohl v plném rozsahu fakticky dostát požadavku výzvy soudu k odstranění vad žaloby, neboť se nemohl seznámit se správním spisem, jenž nebyl součástí spisu soudního. Domnívá se proto, že by soud měl po opatření správního spisu žalobce znovu vyzvat k doplnění žaloby.

K věci samotné uvedl, že závěry žalovaného nestojí na řádně zjištěném skutkovém stavu. Žalobce v průběhu řízení uváděl jako důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu jeho rodinné a ekonomické poměry a dále pak situaci v místě jeho původu, tj. v Podněstří. Žalovaný se přitom v žalobou napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval otázkou žalobcova návratu do oblasti Podněstří a ani tomu nijak nepřizpůsobil své dokazování. Situace v Podněstří se přitom od situace v Moldavsku značně liší, na což žalobce při svém seznámení s podklady rozhodnutí upozorňoval. S tímto žalobcovým vyjádřením se správní orgán vypořádal tak, že není nutné se na oblast Podněstří blíže zaměřovat, neboť žalobce je občanem Moldavska. Zároveň však v rozhodnutí uvedl, že v Podněstří nemají vládní orgány Moldavska žádný vliv. Oblast Podněstří sice není uznána mezinárodně jako samostatný stát, prakticky jím však je. Bezpečnost návratu žalobce by tak měla být posuzována na základě informací týkajících se této oblasti. Žalovaným shromážděné zprávy se však na tuto oblast nezaměřují. Například zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o situaci lidských práv v zemi doslova uvádí, že se uvedená zjištění až na výjimky na Podněstří nevztahují. V této zprávě se o Podněstří hovoří v jednom odstavci, který upozorňuje na zhoršující se situaci lidských práv v této oblasti.

Žalobce dále namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu, neboť žalovaný nikterak nezhodnotil žalobcem uváděné důvody opuštění země původu a jeho obavy z návratu s ohledem na existující rodinný život. Ten byl přitom hlavním argumentem žalobce. Ačkoliv není pouhá skutečnost rodinných vazeb bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, má žalobce za to, že by v jeho vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, konkrétně se čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Tento rozpor by pak zakládal důvod pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a zákona o azylu. To ostatně vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu, například z rozsudků ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 - 36. Nejvyšší správní soud v těchto rozsudcích nevylučuje zcela rodinný život z důvodů, na základě kterých je možno udělit mezinárodní ochranu, ale sleduje naplnění určitých kritérií. Jedním z těchto kritérií je i rozlišení, zda je do rodinného života zasahováno jen vycestováním, či zda je vycestování spojeno i se zákazem pobytu. Žalobce žije již roky se svojí družkou z Ukrajiny, která má v České republice povolení k pobytu a zdroj příjmů. Vzhledem k jejich rozdílnému občanství a současné situaci na Ukrajině dle názoru žalobce omezuje možnost realizovat jejich rodinný život kdekoli jinde.

Žalovaný oprávněnost podané žaloby popírá. Tvrdí, že na základě řádně zjištěného skutkového stavu dospěl k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení mezinárodní ochrany. V průběhu řízení bylo objasněno, že důvodem pro podání žádosti byla touha žít v České republice se svojí přítelkyní a obava z existenčních potíží a nezaměstnanosti v případě návratu do státu původu žalobce. Tyto úvody žalobce uvedl jak v žádosti o přiznání mezinárodní ochrany, tak v průběhu pohovoru. Současnou situaci v Podněstří jako důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce nikdy v průběhu řízení neuvedl. Základní

zásadou řízení o udělení mezinárodní ochrany je povinnost tvrzení, která vázne na žadateli o mezinárodní ochranu. Pokud žadatel důkazní břemeno neunes, je nutno mu takovou skutečnost přičítat k tíži. Žalobce se přitom v průběhu celého řízení k situaci v Podněstří nijak nevyjadřoval. K tomu žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86.

Na základě skutečností uváděných žalobcem v průběhu řízení dospěl žalovaný k závěru, že důvodem podání žádosti je snaha o legalizaci pobytu v České republice. Žalobci byla dne 28. 11. 2013 správním orgánem zamítnuta jeho žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu a svůj další pobyt v České republice si žalobce již nelegalizoval. Žalobce přesto dále pobýval na území České republiky, a proto bylo dne 4. 5. 2014 vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce na jeden rok a 9. 6. 2014 byl vydán výjezdní příkaz. Žalovaný považuje žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu za čistě účelovou, neboť byla podána až po zajištění žalobce policií. Doplňková ochrana je přitom institutem výjimečným, jenž slouží k poskytnutí ochrany těm, jež se oprávněně obávají pronásledování či nebezpečí vážné újmy v případě vycestování do země původu. Pro legalizaci pobytu cizinců na území České republiky obsahuje právní řád jiné nástroje, jak ostatně vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. 7 Azs 117/2004, ze dne 11. 11. 2005, č. j. 5 Azs 114/2005 – 51. Dále žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 8 Azs 14/2010 - 64, ve kterém označený soud vyslovil, že tíživá finanční situace v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu není azylově relevantním důvodem.

Žalovaný rovněž brojí proti námitce nepřiměřeného zásahu do rodinného života žalobce. Žalobce má v Moldavsku stále manželku a syna, ač se s nimi podle svých slov nestýká. Žalobcovu tvrzení o mnohaletém soužití s přítelkyní ukrajinského původu není z hlediska mezinárodní ochrany relevantní. Žalovaný navíc považuje žalobcovu tvrzení za nevěrohodná, neboť žalobce nezná datum narození své přítelkyně, ani adresu jejich společné domácnosti.

S tvrzenou nepřezkoumatelností rozhodnutí ve vztahu k neudělení humanitárního azylu žalovaný nesouhlasí. Při posuzování žalobcovy žádosti se zabýval zejména jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl rovněž k jeho věku a zdravotnímu stavu i k dalším okolnostem. Své rozhodnutí a závěry v něm uvedené řádně odůvodnil. Mezinárodní ochrana je koncipována jako dobrodíní státu, nikoliv jako právo na její přiznání, což obdobně vyslovil Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 28. 5. 2002, sp. zn. 5 A 720/2000. Udělení humanitárního azylu je navíc předmětem správního uvážení, je tedy soudem přezkoumatelné pouze omezeně, jak konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce poté, co bylo vydáno rozhodnutí o jeho správním vyhoštění, učinil dne 26. 2. 2015 prohlášení o mezinárodní ochraně. Následně podal dne 2. 3. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ve které uvedl, že je moldavským státním příslušníkem, moldavské národnosti. V Moldavsku žil v D., nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Nikdy proti němu nebylo ani není vedeno trestní stíhání. Nemá nárok na starobní důchod, ani na jinou sociální dávku. Jeho zdravotní stav je dobrý. Do České republiky poprvé přicestoval v roce 2005 na platný pas a pracovní vízum. V letech 2005 – 2010 ještě krátkodobě cestoval do Moldavska a na Ukrajinu. Od roku 2010 již Českou republiku neopustil. V zemi původu žalobce žijí oba jeho rodiče, jeho manželka a jeho syn. Na území České republiky má žalobce přítelkyni ukrajinské národnosti, s níž žije již 5 let ve společné domácnosti.

O mezinárodní ochranu žádá, protože zde má přítelkyni, se kterou chce žít. Kdyby se vrátil do Moldavska, tak by neměl kde žít, protože se jeho rodiče rozešli a vše rozprodali. Zde

má možnost vydělat peníze a posílat je synovi. V případě návratu se obává toho, že by se z něj stal bezdomovec, protože by nesehnal práci a neměl by kde bydlet. Nechce se vracet, protože miluje svoji přítelkyni a chce s ní zde zůstat.

V průběhu pohovoru žalobce doplnil, že na místě jeho posledního pobytu v Moldavsku žije jeho matka, která ho při posledním pohovoru vyzvala, aby se vrátil domů a na tuto adresu se nahlásil. Se svojí manželkou a synem mluvil naposledy před asi 3 lety. Českou republiku si vybral jako cílovou zemi, protože zde již bydlí a pracují jeho dva bratřanci, kteří mu pomohli s vízem a s hledáním práce. V České republice žil s přítelkyní ve společné domácnosti, nebyla to však jeho hlášená adresa. Svého nelegálního pobytu na území České republiky si byl vědom. Po udělení správního vyhoštění se do země původu nevrátil, protože věděl, že by tam nesehnal práci a také čekal na výplatu. Uvedl shodné důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochrany. Před zadržením žádost nepodal, přestože nad tím uvažoval. Báł se však správního vyhoštění, neboť si byl vědom nezákonnosti svého pobytu na území České Republiky. Poté, co byl zadržen, se na pevně rozhodl o mezinárodní ochranu požádat. Obává se toho, že v případě návratu do Moldavska nebude mít práci a odpovídající život. Do vlasti by se sice mohl vrátit, ale musel by začínat od ničeho.

Podle správního spisu pro posouzení žádosti žalovaný shromáždil jako podklady pro vydání rozhodnutí dokument ze dne 2. 3. 2015 zabývající se vývojem Moldavska od roku 1997, zprávu Evropské komise Moldavsko, Uplatňování Evropské politiky sousedství v Moldavské republice, pokrok v roce 2012 a doporučená opatření ze dne 20. 3. 2013, zprávu organizace Freedom House Svobody ve Světě 2013 – Moldavsko z ledna 2013, zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Moldavsku za rok 2013 ze dne 27. 2. 2014, informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 99318/2014-LPTP ze dne 18. 7. 2014 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.

Dne 19. 3. 2015 žalobce podepsal protokol o seznámení se s podklady rozhodnutí. K těmto informacím uvedl, že se s nimi nechce seznámit, neboť se týkají Moldavska, se kterým nemá nic společného. Pochází totiž z bývalé části Moldavska zvané Podněstří, která má vlastní vlajku, prezidenta i peníze. Proto se ho informace o Moldavsku netýkají. Dne 17. 4. 2015 bylo vydáno rozhodnutí, které je nyní napadeno správní žalobou.

Pokud jde o procesní postup soudu v této věci ohledně odstraňování vad žaloby, je třeba poukázat na to, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 27. 4. 2015. Lhůta pro podání žaloby činí v případě žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany 15 dnů od doručení rozhodnutí (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

Nezbytnou obsahovou náležitostí žaloby je formulování alespoň jednoho žalobního bodu – tedy tvrzení, z něhož musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Z § 71 odst. 2 s. ř. s. plyne, že rozšířit žalobu o nový žalobní bod lze pouze ve lhůtě pro podání žaloby. V dané věci podal žalobce včas tzv. blanketní žalobu, která neobsahovala žádný žalobní bod. Tato vada žaloby ji činila neprojednatelnou. Dříve, než soud žalobu odmítl, pokusil se o odstranění jejích vad, jak ukládá § 37 odst. 5 s. ř. s., a vyzval žalobce usnesením ze dne 5. 5. 2015, č. j. 49 Az 53/2015 – 12, k odstranění vady žaloby spočívající v absenci žalobního bodu ve lhůtě 9 dnů. Délka této lhůty byla odvozena od doručení žaloby soudu, tedy 4. 5. 2015. Současně žalobce požádal o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě, v důsledku čehož došlo ke stavení lhůty pro podání žaloby až do právní moci rozhodnutí o žádosti o ustanovení zástupce (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Jestliže tedy 7. den lhůty pro podání žaloby došlo ke stavení jejího běhu, zbývalo z ní ještě 9 dní, které počaly plynout právní mocí

rozhodnutí o ustanovení zástupce žalobci, tj. dne 29. 5. 2015. Vadu žaloby spočívající v absenci žalobních bodů nelze odstraňovat po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro podání žaloby (viz rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2004, č. j. 4 Azs 3/2004 – 48, a ze dne 11. 3. 2010, č. j. 7 As 15/2010 – 56). Následkem výzvy k odstranění vad žaloby nemůže být prodloužení zákonem stanovené lhůty pro formulování žalobních bodů, po jejímž uplynutí nastávají bez dalšího účinky koncentrace řízení.

Žalobce odstranil obsahovou vadu žaloby a ve lhůtě pro podání žaloby na základě výzvy soudu doplnil žalobní body. Soud však nemohl vyhovět jeho požadavku a vyzvat jej k odstranění vad žaloby doplněním žalobních bodů znovu poté, co byl soudu předložen správní spis. Jednak pro takový postup nebyly splněny formální podmínky § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť vada žaloby již byla odstraněna, a žaloba se stala projednatelnou, jednak již v té době uplynula lhůta pro podání žaloby, tj. i lhůta pro vymezení žalobních bodů.

V doplnění žaloby žalobce soudu vytýká, že jej vyzval k odstranění vad žaloby, ačkoliv v době vydání této výzvy nebyl u soudu k dispozici správní spis. Soud nespatřuje v tomto postupu žádné pochybení. Je-li soudu doručena žaloba, z jejíhož textu je zřejmé, že trpí vadou, která brání jejímu věcnému projednání (např. neobsahuje ani jeden žalobní bod), musí se soud nejprve pokusit o odstranění vady žaloby. Teprve po odstranění vady žaloby soud postupuje podle § 74 odst. 1 s. ř. s. a doručí žalobu žalovanému, uloží mu, aby se k žalobě vyjádřil a předložil soudu správní spis. Zástupce žalobce mohl nahlížet do správního spisu u správního orgánu, který měl spis v držení v době, kdy byl žalobce vyzván k odstranění vady žaloby. Relevantní informace si mohl zástupce žalobce opatřit přímo od žalobce, jenž v žádosti o ustanovení zástupce výslovně požádal, aby mu byl jako zástupce ustanoven Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL. M. Tomuto požadavku soud plně vyhověl, neboť legitimně předpokládal, že výše jmenovaný je s případem žalobce již obeznámen, požádal-li žalobce výslovně o ustanovení tohoto konkrétního zástupce. Soud vycházel mimo jiné z toho, že ustanovený zástupce je advokátem, a tedy jako právní profesionál zná faktické postupy nezbytné k efektivnímu převzetí právního zastoupení.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 12. 11. 2014, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

Dle § 14 zákona o azylu platí: *“Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.”*

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu platí: *„Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“*

Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu platí: *„Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje [...] d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, [...]“*

K jednotlivým námitkám uvedeným v žalobě a jejím doplnění soud uvádí:

Obecná tvrzení žalobce, že v řízení byla porušena ustanovení § 12, § 13, § 14b zákona o azylu doprovázená pouhým tvrzením, že žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany bez podložení těchto tvrzení jakýmkoliv dalšími argumenty, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Ličení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobkyně odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti“* (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č.j. 2 Azs 92/2005 – 58). Těmto požadavkům ovšem výše uvedená tvrzení žalobce nedostála, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá.

Žalobce pak v doplnění žaloby předně brojl proti nedostatečnému zjištění skutkového stavu žalovaným, jenž při posouzení žalobcovy žádosti vycházel ze zpráv vztahujících se k Moldavsku a nikoliv k Podněstří, odkud žalobce pochází.

Soud shledal tuto námitku nedůvodnou.

Je pravdou, že podklady shromážděné žalovaným se primárně zaměřují na Moldavsko. Tyto podklady se však rovněž dotýkají i žalobcem uváděného Podněstří. Z pohledu mezinárodního práva a rovněž z pohledu České republiky tento region není samostatným státem, ale je stále součástí Moldavska. Ostatně i žalobce sám v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl jako své státní občanství moldavské, jako svou národnost moldavskou

a prokázal se platným cestovním pasem Moldavské republiky. Stejně tak v protokolu o pohovoru je uvedeno, že žalobce jako místo svého posledního bydliště uváděl Moldavsko. Výslovnou výhradu, že se zpráva nevztahuje na Podněstří, přitom obsahuje pouze zpráva Freedom House z ledna 2013 – Svoboda ve světě 2013 – Moldavsko. Naopak ostatní žalovaným shromážděné podklady se Podněstřím zabývají, byť okrajově, což je případ i zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 27. 2. 2014 – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2013. Tvzení žalobce o opaku tak obsahu správního spisu neodpovídá. Lze přitom předpokládat, že v případě větších odlišností tohoto regionu od zbytku Moldavska zpráva tyto skutečnosti zmiňuje. Tuto námitkou soud nepovažuje za důvodnou. Nedůvodná je také výtky žalobce o obecnosti zpráv. Žalobce totiž blíže neuvádí, jaké konkrétní skutečnosti nebyly zprávami podchyceny. Což neuváděl ani ve správním řízení, kdy za jeden z důvodů označil pouze obecnou ekonomickou situaci v zemi původu.

Jádrem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jsou tedy ekonomické důvody. Jak však vyplývá z ustálené judikatury správních soudů (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 30. 10. 2003, čj. 3 Azs 20/2003 – 43, nebo rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, čj. 5 Azs 3/2003 – 54), ekonomické důvody není možno považovat za důvody azylově relevantní. V průběhu řízení nebylo zjištěno a ani žalobce netvrdil nic, co by naznačovalo, že by jeho nepříznivá situace byla způsobena jeho příslušností k určité skupině obyvatel nebo tím, že by byl diskriminován pro zastávání politických názorů. Pouhé ekonomické důvody tudíž neodůvodňují udělení mezinárodní ochrany bez ohledu na region původu žalobce.

Žalobce dále namítal nebezpečí vážné újmy, jež by mu vznikla nuceným návratem do země původu. Za tuto vážnou újmu považoval v souladu s ustanovením § 14a odst. 2 písm. d) rozpor svého nuceného vycestování s mezinárodními závazky České republiky, jež spatřoval v porušení svého práva na rodinný a soukromý život zaručeného čl. 8 Úmluvy. Soud neshledal tuto námitku důvodnou.

Ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu nemá na rozdíl od ostatních alternativních hypotéz § 14a odst. 2 definujících pojem vážná újma předobraz v tzv. kvalifikační směrnici. Tato skutková podstata pro udělení doplňkové ochrany jde nad rámec požadavků kvalifikační směrnice, což je podle čl. 3 kvalifikační směrnice s touto směrnicí slučitelné. Za mezinárodní závazek České republiky lze považovat i ochranu soukromého a rodinného života jednotlivce, která je zaručena čl. 8 Úmluvy. Závazek státu poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadateli o mezinárodní ochranu má nicméně pro účely aplikace § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu redukovaný obsah oproti běžnému pojmání tohoto práva v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva, které se užije např. i v cizineckých věcech (k tomu viz dále).

Soud považuje za nutné zdůraznit, že žádná z forem mezinárodní ochrany [ani doplňková ochrana založená na naplnění podmínek § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu] není prostředkem, jehož primárním účelem by bylo zajistit žadateli o mezinárodní ochranu oprávnění pobývat na území České republiky. Takový účel mají instituty upravené v zákoně o pobytu cizinců. Účelem zákona o azylu je poskytnout žadatelům ochranu před blíže definovanými hrozbami, s nimiž by byl spojen jejich další pobyt v zemi původu. Řízení ve věci mezinárodní ochrany nepředstavuje jakési *ultima ratio*, v němž by se žadatel mohl domáhat ochrany svého soukromého a rodinného života poté, co s touto argumentací neuspěl (popř. ji ani neuplatnil) v řízeních dle zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany nezakládá žadateli o mezinárodní ochranu povinnost vycestovat z území České republiky (žadatel si může upravit pobyt na území České republiky v režimu zákona o pobytu cizinců) a již vůbec ne právní překážku pro povolení následného vstupu žadatele na

území České republiky. Ostatně pro případ žalobce (a nejen jeho) je typické, že právním základem pro budoucí situaci, která má nepřiměřeně zasáhnout do stávajícího soukromého a rodinného života na území České republiky, jsou rozhodnutí vydaná na základě jiných právních předpisů, nikoliv dle zákona o azylu (v daném případě dle zákona o pobytu cizinců).

K tomu soud dodává, že právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, primárně chrání právě § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který znemožňuje uložení správního vyhoštění v případech nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71). Bylo-li tedy žalobci uloženo správní vyhoštění, měl se ochrany před zásahem do soukromého a rodinného života v podobě uložení správního vyhoštění domáhat právě v řízení o vyhoštění (resp. v navazujícím soudním řízení), nikoliv v řízení o mezinárodní ochraně.

Doplňkovou ochranu založenou na § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ani jinou formu mezinárodní ochrany) nelze považovat za nástroj, jenž by měl poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadatele o mezinárodní ochranu, který vede na území České republiky. Nebyl-li tuzemský soukromý či rodinný život dostatečně zohledněn v jiných řízeních (např. v řízení o zrušení pobytového oprávnění, řízení o správním vyhoštění, trestním řízení), ať již z důvodu, že aplikovatelná právní norma nepředvídá zohlednění soukromého či rodinného života, nebo z důvodu nesprávného posouzení této otázky, nebo z důvodu nedostatečné procesní aktivity žadatele o mezinárodní ochranu, neznamena to, že by se v řízení o mezinárodní ochraně znovu otevíral prostor pro posouzení zásahu případného vycestování do země původu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele. Účelem žádosti o mezinárodní ochranu nemůže být vyloučit pomocí aplikace § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu právní následky rozhodnutí vydaných dle jiných právních předpisů (typicky dle zákona o pobytu cizinců), v nichž se posuzuje přiměřenost přijatého opatření ve vztahu k zásahu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele.

Syntézou výše uvedeného lze dospět k závěru, že ochrana před nepřiměřeným zásahem rozhodnutí orgánů veřejné moci do soukromého a rodinného života, který žadatel udržuje na území České republiky, je žadateli dostupná v řízeních, která ústí ve vydání rozhodnutí, jimiž se žadateli ukončuje legální pobyt na území České republiky, ukládá povinnost vycestovat z území České republiky a zakazuje vstup na její území. V tomto kontextu je tedy třeba vnímat opodstatněnost závěru, k němuž dospěla judikatura správních soudů (jde o systematický výklad právní normy), na kterou žalobce odkazoval v žalobě. Podle ní je možné pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu podřadit případy, kdy by v důsledku vycestování žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl porušen tzv. extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života etablovaného v České republice. Pouze v případě, že by návratem do země původu byl znemožněn rodinný či soukromý život v zemi původu, je legitimní zvažovat, zda přijímající stát není povinen umožnit žadateli o mezinárodní ochranu přenést jeho rodinný, resp. soukromý život na území přijímajícího státu, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, a usnesení téhož soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 Azs 29/2016 – 19). Ostatně z § 2 odst. 9 a 10 a § 14a odst. 1 zákona o azylu plyne, že z pohledu přiznání doplňkové ochrany je relevantní pouze hrozba vážné újmy, jejímž původcem je stát, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, resp. soukromé osoby na území tohoto státu. Stát, jehož je žadatel občanem, může

být původcem hrozby vážné újmy spočívající v zásahu do rodinného či soukromého života pouze v situacích, na které dopadá extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy. Cizí stát nemůže ohrožovat rodinný a soukromý život, který žadatel o mezinárodní ochranu udržuje na území státu, v němž žádá o mezinárodní ochranu.

Z pohledu případné aplikace § 14a odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. d) zákona o azylu tak bylo povinností žalovaného zabývat se tím, zda právní či faktické podmínky neznemožní žalobci vést v zemi původu svůj soukromý a rodinný život. V této souvislosti je třeba vzít v úvahu, že žalobce má rodinu v Moldavsku – žijí tam jeho rodiče, manželka a nezletilý syn. Jeho matka ho dokonce opakovaně vyzívala, aby se do vlasti vrátil. Žalobcův rodinný život tedy jeho návratem do země původu neutrpí. Žalobce dále uváděl, že na území České republiky žije se svoji družkou, která je ukrajinské národnosti. Pokud chce žalobce vést soukromý život se svoji družkou, nic jim nebrání v tom, aby svůj vztah rozvíjeli na území jiného státu, včetně země svého původu.

Soud tedy uzavírá, že v případě žalobce nejsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný se situací žalobce zabýval v dostatečném rozsahu a dostatečně zjistil skutkový stav. V souladu s obsahem žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a provedeného pohovoru k žádosti dospěl ke správnému závěru, že na straně žalobce neexistují žádné důvody, které by svědčily o tom, že by mu mělo být v zemi původu bráněno ve vytvoření soukromého či rodinného života.

Žalobce dále namítal nepřezkoumatelnost závěrů žalovaného vedoucích k nedělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Ani tuto námitku nemá soud za důvodnou.

Humanitární azyl může být udělen pouze na základě úvahy žalovaného. Nelze o něj žádat. Jelikož na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je o něm rozhodováno na základě správního uvážení žalovaného, je omezen i jeho soudní přezkum, a to pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů a z hlediska respektování zákazu libovůle. Soudní přezkum lze proto zaměřit pouze na to, zda v řízení, které vydání rozhodnutí žalovaného předcházelo, nebyl žalobce zkrácen na svých procesních právech závažným způsobem, zda samotné rozhodnutí žalovaného netrpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost a zda není diskriminační ve smyslu zákazu libovůle. Popsané vady žalobou napadeného rozhodnutí soud neshledal. Napadené rozhodnutí je v této posuzované části zcela přezkoumatelné, není nesrozumitelné a rovněž netrpí vadou nedostatků důvodů. Žalovaný rozebral situaci žalobce. Na základě toho pak dospěl k logickým závěrům o tom, že k poskytnutí humanitárního azylu není důvod. Negativní jevy v případě žalobce (přerušení kontaktu s družkou) však podle názoru žalovaného nedosahují takové intenzity, aby jeho případ byl posuzován jako případ hodný zvláštního zřetele. Jestliže žalovaný při svém rozhodnutí neporušil žádná procesní pravidla, ani jeho rozhodnutí nevykazuje znaky libovůle, nemůže soud tomuto závěru nic vytknout.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Žalobci byl usnesením ze dne 5. 5. 2015, č. j. 49 Az 53/2015 - 12, ustanoven zástupcem Mgr. Filip Shmidt, LL. M., advokát se sídlem Helénská 1799/4, 120 00 Praha 2. Odměnu ustanoveného zástupce byla stanovena ve výši na 8.228,- Kč. Tato částka je odměnou za dva úkony právní služby po 3100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu (doplnění žaloby) – § 7, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, to vše zvýšeno o částku odpovídající 21 % DPH. Uvedená částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praze dne 30. září 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
soudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová